

Tilinpäätös ja toimintakertomus

1.1.–31.12.2018

HELSINGIN
DIAKONISSALAITOKSEN
SÄÄTIÖ SR

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2018

Sisällys

Toimintakertomus	3
Tuloslaskelma	13
Tase	14
Rahoituslaskelma	16
Tilinpäätöksen liitetiedot	17
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	31
Tilinpäätösmerkintä	31
Tilintarkastuskertomus	32

Helsingin Diakonissalaitos on yleishyödyllinen säätiö, jonka tarkoitusta toteuttavat toimintamuodot ovat 151 toimintavuoden aikana muotoutuneet kulloisenkin yhteiskunnallisen tilanteen ja avuntarpeen mukaan. Nykyisin säätiö toteuttaa tarkoitustaan sekä vastikkeettomana diakonisena toimintana että liiketoiminnaksi määriteltynä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantona. Säätiökonsernin emosäätiö keskittyy yleishyödylliseen toimintaan sekä konsernin varainhoitoon ja hallintoon. Säätiökonsernin liiketoimintana harjoittama palvelutuotanto tapahtuu pääosin konsernin tytäryhtiöissä. Tytäryhtiö Suomen Diakoniaopisto Oy ja osakkuusyhtiö Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy tuottavat muun muassa sosiaali- ja terveysalan koulutusta.

Vuonna 2018 säätiö jatkoi aktiivista yhteiskunnallista vaikuttamistyötä. Kantaa otettiin muun muassa soteuudistukseen. Yhteiskunnalliseen keskusteluun tuotiin myös ratkaisuja esimerkiksi syrjäytymisvaarassa olevien nuorten sekä paperittomien ja liikkuvan väestön tilanteen parantamiseksi. Diakonissalaitos osallistui kesän SuomiAreenaan ja vahvisti näkyvyyttään monissa muissa yhteiskunnallisissa verkostoissa. Perustehtävän tunnettuutta tukivat myös ”Laitakaupungin luokkaretket” sekä Diakonissalaitoksen historian mittavin varainhankinnan joulukampanja ”Syy elää” koulu- ja työelämästä syrjään jääneiden nuorten tukemiseksi.

Vastuullisuus

Yhteiskuntavastuu on osa kaikkea toimintaa Helsingin Diakonissalaitoksen säätiössä:

- Sosiaalinen vastuu näkyy toiminnan tarkoituksessa tarjota vaikuttavia palveluita ihmisille, jotka ovat vaarassa jäädä yhteiskunnassamme syrjään. Kannamme vastuuta myös henkilöstöstämme, joka on tärkein voimavaramme toimintamme toteuttamiseksi.
- Taloudellinen vastuu tarkoittaa tarkkaa taloudenpitoa ja tehokasta toimintaa kaikissa konsernin osissa. Kannattavuus mahdollistaa säätiön tarkoituksen mukaisen toiminnan rahoituksen ja jatkuvuuden.

- Vastuuta ympäristöstä kannetaan ottamalla kaikessa toiminnassa ympäristöarvot ja -vaikutukset huomioon.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö on yhteiskunnallinen säätiökonserni ja sillä on yhteiskunnallisen yrityksen merkki. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiöllä on rahan-keräyslupa. Varojen käyttötarkoitus on heikompaan asemaan ajautuneiden ihmisten elämänlaadun parantaminen.

Toiminta pääpiirteissään

Säätiökonsernin tarkoitusta toteuttava toiminta on organisoitu kahteen toimialaan. Diakonia ja sosiaalinen vastuu -toimialalla järjestetään toimintaa pääosin hankerahoituksella, lahjoituksilla ja säätiön rahoittamana. Sote-toimialan toiminta muodostuu pääosin erilaisista säätiön tai sen tytäryhtiöiden tarjoamista sosiaali- ja terveyspalveluista.

Diakonia ja sosiaalinen vastuu -toimiala

Diakonia ja sosiaalinen vastuu -toimialan tarjoamat vastikkeettomat palvelut ovat säätiön yleishyödyllistä toimintaa. Säätiö tarjoaa avoimia palveluja esimerkiksi järjestämällä diakonista toimintaa strategiassa määritellyille kohderyhmille, kuten lapsille, nuorille, perheille, liikkuvalla väestölle ja maahanmuuttajille. Säätiö tarjoaa myös kansalais-toiminnan vaikuttamismahdollisuuksia. Erityistukea tarvitseville nuorille tarjotaan Vamos-palvelua ja Helsingissä myös kuntouttava työtoiminta -palvelua. Kansainvälinen suojele ja integraatio -palvelualue ylläpiti Kauniaisten perheryhmäkotia. Kauniaisten ja Espoon kaupunkien kanssa tehtiin sopimukset ja toteutettiin myönteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden 17 nuoren tuettu asuminen.

Diakonia- ja sosiaalinen vastuu -toiminta on säätiön säännöissä mainittua, säätiön tarkoituksen mukaista toimintaa. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö pyrki kohdistamaan toimintansa vaikutuksen heikommissa asemassa oleviin kanssaihmiisiin. Vaikuttavuus vahvistuu, kun Diakonia- ja sosiaalinen vastuu -toimintaa harjoitetaan hankkeiden ja toiminta-avustusten avulla. Toimintaa avusti kaikkiaan 15 eri rahoittajaa 8,5 miljoonalla eu-

rolla (2017: 6,5). Suurimmat rahoittajat olivat Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA, sosiaali- ja terveysministeriö ja Helsingin kaupunki. Säätiö itse käyttää muusta toiminnastaan sekä omaisuudestaan saatavia tuottoja tähän toimintaan. Esimerkiksi hankkeita rahoit-

tettiin itse lähes 1,3 miljoonaa euroa rahoittajien edellyttäminä omarahoituksina (2017: 0,9). Tämän lisäksi säätiöllä on myös omarahoitteisesti rahoitettavia hankkeita, toimintamuotoja ja toimintoja.

SAADUT AVUSTUKSET 2018, MILJOONAA EUROA

	milj.€
Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus, STEA	2,5
Sosiaali- ja terveysministeriö, STM	1,9
Helsingin kaupunki	1,1
Euroopan Sosiaalirahasto, ESR	1,0
Euroopan sisäasioiden rahastot, EUSA	0,7
Ulkoministeriö, UM	0,5
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, AVI	0,4
Muut yhteensä	0,4
Yhteensä	8,5

Toimintavuonna oli käynnissä 54 hanketta tai avustettavaa toimintoa (2017: 54).

KEHITTÄMISEN PAINOPISTEALUEET

	Hankkeiden lkm	Saadut avustukset t€
Yhteiskunnallisen yhdenvertaisuuden vahvistaminen	19	3 840
Arjen osallisuuden ja toimijuuden vahvistaminen	19	1 862
Yhteiskunnallisen turvattomuuden vähentäminen	16	2 831
Yhteensä	54	8 533

Yhteiskunnallisen yhdenvertaisuuden vahvistamiseen tähtäävää toimintaa toteutettiin Vamos ja työllisyys-palvelualueella, jonka keskeisin tavoite oli nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Toiminnoilla tavoitettiin vuoden aikana 2 342 nuorta, joista 52 % siirtyi koulutus- tai työelämään. Sosiaali- ja terveysministeriön runsaan 2,5 miljoonan euron kaksivuotinen ”Nuorisotakuusta yhteisötakuun suuntaan” -kärkihanke (2017–18) kehitti kotiin vietävää palvelua ja vahvisti palveluintegraatiota. Hankeajana tavoitettiin 1 040 nuorta, joista osa eli ilman viimesijaista sosiaaliturvaa. Hankkeen osatoteuttajat olivat Oulun Diakonissalaitos ja Rovaniemen kaupunki. Käytännön toiminta toteutettiin yhteistyössä Ohjaamoiden, sote-palvelujen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa Helsingissä, Espoossa, Kuopiossa, Lahdessa, Oulussa, Rovaniemellä ja Turussa.

Etsivä nuorisotyö, Starttivalmennus ja Nuorten toimintakeskuksen työ jatkuivat. Yliopistojen kanssa yhdessä

tehtävä KEHUVA-hanke (2017–19) pyrkii katkaisemaan kehottymättömyyden ja terveyttä heikentävien ravitsemustottumuksien kierteen. Uutena avauksena alkoi toisen asteen oppilaitoksiin suuntautuva valtakunnallinen hanke, jonka tavoitteena on luoda uusi toimintamalli koulupudokkuuden ehkäisyyn. Hankkeen osatoteuttajat ovat Suomen Diakoniaopisto, Omnia ja Turun ammatti-instituutti. Vamos laajeni uudelle paikkakunnalle, kun Vantaan toiminta käynnistettiin syksyllä kahdella hankkeella, joissa tuetaan somalinuorten koulunkäyntiä ja jatko-opintoihin pääsyä. Vamos Espoo voitti Espoon kaupungin etsivän nuorisotyön kilpailutuksen, mikä merkitsee Vamos-työn aloittamista ostopalveluna ilman hankerahoitusta.

Arjen osallisuuden ja toimijuuden vahvistamiseen tähtäävää työtä toteutettiin Kansalaistoiminnan ja Diakoniapalveluiden palvelualueilla sekä Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:ssä. Kansalaistoiminnassa tehtiin uusi

avaus, kun koko Helsingin laajuinen kansalaistoiminnan välitystoiminta Kanssala käynnistyi toukokuussa ja Helsingin Diakonissalaitos otti sen koordinaatio- ja verkostojohtamisvastuun. STEA:n rahoittamassa kokeilevassa hankkeessa ovat mukana Helsingin kaupunki, Helsinki-Missio, Helsingin yliopiston kaupunkiteologia, Yhteismaa ry/Nappi Naapuri, Helsingin seurakuntayhtymä, Open Knowledge Finland ry, Kuluttajaliitto sekä jo yli 150 muuta kansalaistoiminnan mahdollisuuksia tarjoavaa yhteisöä. Kanssala yhdistää tekemistä kaipaavat ihmiset tekijöitä etsiviin yhteisöihin, jotta jokainen Helsingissä asuva tai oleskeleva löytäisi itselleen merkityksellistä tekemistä vapaaehtoisena, vertaisena tai aktiivina. Toimitiloina ovat kumppanien tilat sekä erilaiset julkiset tilat kuten kirjastot. Helsingin kaupunki osallistuu työhön yhden työntekijän sekä mahdollisen digitaalisen alustan kehittämisen kautta.

D-asemien eli kansalaistoiminnan keskusten toiminta Kontulassa, Kannelmäessä, Sörnäisissä ja Alppikadulla vakiintui ja kävijämäärä kasvoi yli 70 000 henkilöön. Kävijät kertoivat, että D-asemilla yksinäisyys lievittyi: D-asetat tarjosivat koko naapurustolle mahdollisuuden olla osa yhteisöä, osallistua ja toimia. Yhteisöllistä toimintaa alettiin 2018 kokeilla myös Itä-Euroopan liikkuvan väestön parissa D-asema Hirundossa. Helsingin Diakonissalaitoksen tavoitteena on rakentaa yhdessä romanikerjäläisten kanssa osallisuutta ja toimijuutta suomalaisessa yhteiskunnassa, ja sitä kautta tietä suomen kielen omaksumiseen ja ihmisarvoisiin tapoihin työllistyä kerjäämisen sijaan. Lisäksi Helsingin Diakonissalaitoksen kansalaistoiminta yhdisti lähes 70 nuorta vapaaehtoisen mentorin kanssa, ja vaikeassa tilanteessa olevien lastensuojelun asiakasperheiden parissa toimi 70 henkilöä. Alaikäisinä maahan tulleiden turvapai-kanhakijoiden tukena toimi yli 100 kummiperhettä.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön Diakoniapalveluiden palvelualue ja Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy kehittivät yhdessä uusia ja vaikuttavia toimintamalleja asumispalveluissa asuvien sekä asunnottomien, mielenterveys- ja päihderiippuvaisten ihmisten arjen toimijuuden ja osallisuuden vahvistumiseksi. Diakonissalaitoksen Hoivan STEPPI -hanke Tampereella kehitti päihde- ja mielenterveys-, asumispalveluiden, rikosseuraamuslaitoksen sekä leipäjonon asiakkaille matalan kynnyksen valmennusta ja työtoimintaa hävikkielintarvikkeita ja kestävästä kehitystä

hyödyntävissä toimintaympäristöissä. Kehittäminen toteutettiin yhteistyössä kohderyhmän, paikallisten oppilaitosten, pienyrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa. Hankkeen kohderyhmästä 39 % eteni omalla opinto- ja työelämänpolulla olemassa oleviin palveluihin. Valtakunnallinen OK-hanke, jossa Diakonissalaitoksen Hoiva on osatoteuttajana, mallinsi kehitetyt toimintamallit ”Yhteisöllisyys, osallisuus ja toimijuus opioidikorvaushoidossa” sekä ”Matalan kynnyksen työtoiminta osana opioidikorvaushoidon ja asumisen tukea”. Toimintamalleja esiteltiin mm. valtakunnallisilla opioidikorvaushoidon päivillä. Toimintamallit implementoitiin osaksi Diakonissalaitoksen Hoivan päihdepalveluita.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö organisoii ja toteutti yhteistyössä monen eri organisaation kanssa Valtakunnalliset Terveysneuvontapäivät 2018, joihin osallistui 200 henkilöä; alan ammattilaisia, asiantuntijoita, vertais-toimijoita, päättäjiä ja virkamiehiä. Päivien teemat olivat yhteiskunnallisesti ja suonensisäisiä huumeita käyttävien palveluiden kehittämisen näkökulmista erittäin ajankoh-taisia: C-hepatiittistrategia, käyttöhuoneet, katsaus kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimuksiin. Valtakunnallinen NEA-hanke käynnistyi kehittääkseen nais erityistä asunnottomuustyötä yhdessä muiden toimijoiden sekä Diakonissalaitoksen Hoivan asukkaiden ja henkilökunnan kanssa. Helsingin Diakonissalaitoksen painopiste oli nais erityinen ”Asunto ensin”- ja asunnottomuuden uusiutumista ennaltaehkäistävien toimintamallien kehittäminen. Valtakunnallinen Toimekas-hanke yhteiskehitti Diakonissalaitoksen Hoivan asukkaiden ja työntekijöiden kanssa mielekästä arjen toimintaa, kuten klubeja ja matalan kynnyksen työtoimintaa. Lisäksi valtakunnallisessa yhteistyössä käynnistettiin asumispalveluissa asuvien ihmisten opinto- ja työelämään siirtymisen rakenteellisten yhteiskunnallisten esteiden kartoittamistyö. DÖSÄ Tuki-alus päihderiippuvaisille -hanke pilotoi jalkautuvaa ja etsivää päihdetyötä tarjoten tukea, apua ja palveluohjausta vertais-ammattilaistyöparina Helsingin kaduilla, sekä kehitti haittoja vähentävän päihdetyön aktiivisen kohtaamiseen mallin. Hanke sai myönteistä palautetta valtakunnallisesti medialta, asiantuntijaorganisaatioilta, viranomaisilta ja Helsingin kaupungin edustajilta.

Yhteiskunnallisen turvattomuuden vähentämiseen tähtäävää toimintaa harjoitettiin Kansainvälinen suojelu ja integraatio -palvelualueella. Kidutettujen kuntoutuskeskus muutti nimensä syksyllä Psykotraumatologian keskuksiksi sen toiminnan laajentuessa. Uutena toimintana käynnistyi sotatraumatisoituneiden kuntoutus. Aiempaan tapaan keskus tarjosi humanitaarista lääketieteellistä ja psykososiaalista hoitoa sekä tukea akuuteista tai kroonis-tuneista kidutuksen oireista kärsiville maahanmuuttajille. Alle 24-vuotiaat kidutetut tai vaikeasti traumatisoituneet kiintiöpakolaislapset ja -nuoret saivat erikoistuneita lasten- ja nuorisopsykiatrisia palveluja. Keskuksen toiminta vähensi hoidettavien inhimillistä kärsimystä, yhteiskunnallisen radikalisoitumisen riskiä sekä itseän tai toiseen kohdentuvaa väkivaltariskiä.

Paperittomille tarjottiin päiväkeskustoimintaa sekä talvisaikaan hätämajoitusta. Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneille turvapaikanhakijoille kohdennettu Turvattomat -hanke päättyi. Hanke vahvisti kohderyhmän elämänhallintaa ja toimintakykyä, selvitti yksilöllisesti vapaaehtois-paluun mahdollisuuksia ja pilotoi viranomaisten jalkautuvaa työtä.

EU:n liikkuvalla väestölle, käytännössä Romanian ja Bulgarian romaneille tarjottava tuki laajeni. Liikkuvan väestön palvelukeskus Hirundo muutti kesällä uusiin tiloihin Kurvissa, jossa kohderyhmä saa neuvonta-, ohjaus-, valmennus- ja tukipalveluita. Pyykinpesu ja henkilökohtaisen hygienian hoito eriytettiin Diakonissalaitoksen kortteliin Alppikadulla, jossa tarjottiin myös hätämajoitusta talvisaikaan. Uusissa hankkeissa autettiin liikkuvaa väestöä tunnistamaan omia voimavarojaan ja löytämään keinoja oman tilanteen parantamiseksi sekä työllistymään kotisiivoukseen yksityistalouksiin. Bulgariassa käynnistyi kummikylähanke, joka – samoin kuin Romaniassa vuodesta 2014 alkaen toteutettu kummikylähanke – edistää liikkuvan väestön elinoloja ja hyvinvointia ja taistelee pakotettua maastamuuttoa aiheuttavien syitä vastaan. Lisäksi käynnistyi yleiseurooppalainen syrjinnän ja romanivihan vastainen EU-hanke Discrikamira.

Ulkoministeriön kehitysyhteistyömäärärahojen avulla jatkettiin Kosovossa romanijärjestöjen toimintaedellytysten vahvistamista ja Namibiassa kumppanikirkkojen erityisnuorisotyön osaamisen vahvistamista. Namibiassa päättyi kaksi hanketta: Ekumeeninen sosiaalisen vastuun

ja yhteisökehityksen edistämishanke ESCA vahvisti Nami-bian kirkkojen yhteiskunnallista roolia ja toi ne saman pöydän ääreen kehittämään yhteistä vaikuttamisohjelmaa, ja Smart Community -hankkeessa nuoret löysivät omat voimavaransa ja paikkansa yhteiskunnassa ja alkoivat toimia asuma-alueensa hyväksi vaatimalla kaupungilta käytännön toimia esimerkiksi jätehuollon järjestämiseksi.

Sote-toimiala

Sote -toimiala tuottaa tehostettua palveluasumista ikäihmisille kuudessa hoivakodissa Helsingissä ja tuettua asumista pitkäaikaisasunnottomille kolmessa asumisyksikössä Helsingissä ja yhdessä yksikössä Espoossa sekä 20 yksittäiseen asuntoon. Helsingissä tuotetaan lisäksi tehostettua palveluasumista neljässä yksikössä alle 65-vuotiaille monisairaille ja mielenterveyskuntoutujille. Toimiala tuottaa myös kotihoidon palveluita pääkaupunkiseudulla yhteensä noin 1 300 asiakkaalle.

Päihdepalveluissa annetaan neuvontaa, avohoitoa ja kuntoutusta alkoholin, huumeiden ja lääkkeiden väärinkäyttäjille, erityisesti kuntouttavaa ja haittoja vähentävää korvaushoitoa. Helsingissä toimii kolme päihdepalveluyksikköä. Tampereen kaupungin huumehoitojen asiakasmäärät kasvoivat, ja Tampereen Breikki muutti uusiin suurempiin tiloihin Hatanpäässä. Asiakkaista 78 % pysyi palveluissa vuonna 2018. Yhteistyötä tilaajan ja toisen palveluntuottajan A-Klinikka Oy:n kanssa tiivistettiin uuden mallisen avopalvelun vaikuttavuuden parantamiseksi edelleen. Päihdepalveluihin sisältyy terveysneuvonta Helsingissä ja Tampereella. Terveysneuvonnan lähtökohtana on huumeiden käytöstä johtuvien haittojen vähentäminen. Tavoitteena on madaltaa asiakkaille kynnystä hakeutua päihdehoidon piiriin.

Lapsi- ja perhepalvelut kohdentuvat lastensuojelupalveluihin. Sijaishuollon vaativan tason laitoshoidon annetaan kolmessa erillisessä yksikössä, yhdessä yksikössä tuotetaan laitoshoidon lisäksi tuotetaan sijaisperheille perhehoidon tukipalveluita.

Toimialan kokonaisliikevaihto oli noin 36,5 miljoonaa euroa ja asiakkaita palvelujen piirissä noin 2 300. Liikevaihto laski noin 6,5 prosenttia, johtuen pääosin yhdestä ikäihmisten palveluissa suljetusta yksiköstä.

Merkittäviä onnistumisia kertomusvuoden aikana sote-toimialueella olivat muun muassa menestyminen Uuden-

maan kuntien lastensuojelukilpailutuksessa sekä päihdepalveluiden laajentuminen Lahteen 1.1.2019 alkaen. Lapsi- ja perhepalveluiden aikaisemmin itse tuottama erikoissairanhoidon osuus siirtyi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille 1.1.2019 alkaen.

Pitkäaikaisista vaikuttavuustuloksista merkittäviä ovat Lapsi- ja perhepalveluiden intensiivihoidon tulokset, joiden mukaan yli 48 % lapsista on palannut hoidon jälkeen kotiin kymmenvuotijaksolla 2008–2017. Erityisryhmien asumispalveluissa keskimäärin 4,4 % pitkäaikaisasunnottomana palveluun tulleista pystyi vuosina 2014–2017 siirtymään kevyemmin tuettuun asumiseen ja yli 70 % kertoi päihteiden käyttönsä vähentyneen tai loppuneen edeltävän puolen vuoden aikana vuonna 2018.

Asiakkaat ovat haasteellisista elämäntilanteistaan huolimatta tyytyväisiä palveluihimme. Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus lisääntyi kaikissa palveluissa EuroHis-8-mittarilla mitattuna. Kohdatuksi tulemisen kokemus ja kokemus palveluissa eteenpäin pääsystä lisääntyivät myös kaikissa palveluissa kuluneena vuonna. Palvelun käyttäjien antama yleisarvosana parani kaikilla alueilla lukuun ottamatta ikäihmisten palveluita. Palvelunkäyttäjät antoivat sote-palveluille yleisarvosanaksi 4,1 asteikolla 1–5.

Kunta- ja tilaaja-asiakkaidemme asiakastyytyväisyys parani merkittävästi kaikilla alueilla ja saimme palveluillemme yleisarvosanaksi 4,1 asteikolla 1–5. Parhaiten onnistuimme henkilöstön palveluasenteen, luotettavuuden ja kumppanuuden suhteen. Lisäksi yli puolet vastanneista asiakkaista suosittelisi palveluitamme kollegoille arvosa-noin 9–10 asteikolla 0–10.

Sote-toiminta tapahtui pääosin tytäryhtiö Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:n kautta. VTKL-Palvelut Oy fuusioitiin Hoivaan 28.2.2018. Lapsi- ja perhepalvelut toimivat osana Helsingin Diakonissalaitoksen säätiötä.

Koulutuspalvelut

Yhdessä Lahden Diakoniasäätiön ja Oulun Diakonissalaitoksen säätiön kanssa perustettu yleishyödyllinen osakeyhtiö Suomen Diakoniaopisto Oy aloitti toimintansa 1.1.2017. Se on toisen asteen oppilaitos ja kouluttaa ammatillisia sosiaali- ja terveysalalle sekä matkailu-, ravitsemus- ja talousalalle, terveys- ja hyvinvointialueille, palvelualalle sekä liiketalouden ja hallinnon alalle (lähiesimiestyön ammattitutkinto). Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö jär-

jesti aikuisten perusopetusta, joka siirtyi kokonaisuudessaan Suomen Diakoniaopisto Oy:n hoidettavaksi 1.1.2018 alkaen. Samaan aikaan yhdistyi myös Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opiston säätiön SKY-opisto osaksi SDO:a. Yhdistymisen myötä SDO:n koulutustarjonta laajeni kauneudenhoitoalalle. Yhdistymisen ensisijaisena tavoitteena on tuottaa uudenlaista ammatillista osaamista kauneudenhoitoalan sekä sosiaali- ja terveysalan yhteistyönä sekä vahvistaa yrittäjyyden opetusta. Aikuisten perusopetuksen ja kauneudenhoitoalan ammatillisen koulutuksen myötä SDO:n opiskelijamäärä kasvoi 260 opiskelijalla ja henkilöstö 16 päätoimisella työntekijällä.

Diakonissalaitoksen koulutustehtävään kuuluvasta diakoniatyöntekijöiden koulutuksesta huolehtii osakkuusyhtiö Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy.

Muutoksia konsernirakenteessa

VTKL-Palvelut Oy fuusioitiin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:öön 28.2.2018. Diakonissalaitoksen Hoiva Oy osti VTKL-palvelut Oy:n marraskuussa 2016 Vanhustyön keskusliitolta. Yritys tuotti kotihoitopalveluita pääkaupunkiseudulla.

Vaihtoehtoisen ammattikoulutusyhdistys Sovinto ry:n yhdistyksen ylimääräinen kokous päätti 17.12.2018 yhdistyksen purkamisesta. Yhdistyksen purkamista edelsi yhdistyksen koulutus- ja toimintakeskustoiminnan siirtäminen säätiölle 31.12.2016 ja edelleen 1.1.2017 Suomen Diakoniaopisto Oy:öön. Sovinto ry:llä ei tämän vuoksi ollut enää varsinaista toimintaa vuosina 2017–2018.

Vuoden 2018 alussa säätiö ja Rinnekoti-Säätiö tekivät palvelusopimuksen ICT-, henkilöstö-, viestintä- ja taloushallinnon palveluiden tuottamisesta Rinnekoti-Säätiölle. Rinnekodin ICT-, henkilöstö-, viestintä ja taloushallinnon työntekijät siirtyivät Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön palvelukseen vaihteittain toimintavuoden kuluessa vanhoina työntekijöinä.

Terveystalo, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö ja LähiTapiola sopivat marraskuussa 2016 Diacor terveystalvet Oy:n yhdistymisestä Terveystalo Healthcare Oy:öön. Näin Helsingin Diakonissalaitoksen säätiöstä tuli merkittävä Terveystalo Oyj:n vähemmistöomistaja. Diacor terveystalvet Oy on yhdistelty Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön konsernitilinpäätökseen vertailuvuonna 2017 ajanjaksolla 1.1.–31.3.2017.

TOIMINNAN TULOS

Avainluvut t€	Konserni		Säätiö	
	2018	2017	2018	2017
Varsinaisen toiminnan tuotot	76 783	99 333	31 813	33 766
Varsinaisen toiminnan tulos	-5 198	-3 540	-5 452	-5 746
Tilikauden tulos	-435	86 676	-436	93 997
Omavaraisuusaste	88 %	89 %	93 %	93 %

Säätiökonsernin tilikauden tulos oli 0,435 miljoonaa euroa alijäämäinen (86,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2017). Vertailukauden tulos oli vahvasti ylijäämäinen Diacor-Terveystalo-kaupan vuoksi.

Säätiökonsernin varsinaisen toiminnan tulos oli 5,2 miljoonaa euroa alijäämäinen (3,5 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2017). Konsernin varsinaisen toiminnan tuotot supistuivat 22,7 % edellisvuodesta, johtuen pääosin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:n ikäihmisten palveluissa toteutetusta yksikön sulkemisesta.

Investoinnit ja omavaraisuus

Konsernin omavaraisuusaste oli 88 % vuoden 2018 lopussa (89 % vuonna 2017), näin säätiökonsernin kirjanpitoarvoin lasketulle omavaraisuusasteelle asetettu 60 %:n tavoite ylittyi. Konsernitaseen loppusumma oli 236,8 miljoonaa euroa (273,6 miljoonaa euroa 2017).

Toimintavuonna tehtiin investointeja 3,3 miljoonan euron edestä (investoinnit 3,0 miljoonaa euroa).

Varallisuus

Säätiön varallisuus koostuu kiinteistöistä, konserniyhtiöiden osakkeista ja sijoitusarvopapereista. Säätiön varallisuutta hoidetaan huolellisesti ja suunnitelmallisesti. Toimitila- ja asuntokannasta konsernin omien toimintojen käytössä on noin 55 %.

Kiinteistövarallisuus

Säätiön kiinteistöomaisuuden markkina-arvoja ei selvitetty erikseen vuoden 2018 aikana. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr:n ja sen tytäryhtiöiden omistuksessa oli rakennuksia yhteensä noin 102 300 m² ja maa-alueita yhteensä noin 390 ha. Koko kiinteistöomaisuuden markkina-arvo vuonna 2018 oli noin 161 miljoonaa euroa.

Rakennettu omaisuus koostui säätiön ja tytäryhtiöiden omistamista kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöistä, kiinteistöistä, erillisistä asunto-osakkeista ja osakeomistuksista. Säätiö myi yhden maa-alueen Espoon Pellaksesta sekä asunto-osakkeen Helsingissä vuoden 2018 aikana. Kaupoista saatu kirjanpidollinen myyntivoitto oli 0,8 M€. Säätiö hankki vuonna 2018 yhden asunnon Helsingistä erityisryhmien tukiasumiseen. Investointi toteutettiin osittain STEA:n vuonna 2016 myöntämällä 50 prosentin investointiavustuksella. Yhden asunnon kokonaisinvestointi oli 134 teuroa, josta säätiön osuudeksi jäi 67 teuroa.

Säätiön merkittävin maa-alueen omistus sijaitsee Espoon Pellaslaaksossa. Pellaksen alueen kaavoitetusta rakennusoikeudesta oli vuoden 2018 lopussa myyty 14,5 %, vuokrattu 57 % ja varaus-/esisopimuksin varattu 8 %. Käytettävissä olevasta rakennusoikeudesta vapaana oli 20,5 %.

Säätiöllä oli voimassa olevia vuokrasopimuksia tilikauden aikana yhteensä noin 825 kappaletta. Asuntojen keskimääräinen käyttöaste oli noin 96,6 % ja toimitilojen keskimääräinen käyttöaste noin 94 %.

Kesällä 2013 vireille tullut riita-asia SRV Rakennus Oy:n ja Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön kiinteistöyhtiöiden HDL-Talot Oy:n ja Aurotalo Oy:n välillä on sovittu syksyllä 2018 ennen asian päättämistä käräjäoikeuteen. Osapuolilla ei tehdyn sopimuksen jälkeen ole rahallisia tai muita vaatimuksia asiassa.

Sijoitustoiminta

Sijoitusomaisuudella tarkoitetaan omaisuutta, joka ei ole varsinaisen toiminnan välittömässä käytössä vaan, jonka tuottoa käytetään varsinaisen toiminnan rahoittamiseen. Varat on sijoitettu suunnitelmallisesti ja sijoittamista ohjaa hallituksen vuosittain hyväksymä sijoituspolitiikka. Siinä määritellään sijoitustoiminnan periaatteet ja tavoitteet, sal-

litut varallisuuslajit, sijoitusten allokaatio ja liikkumavara allokaation sisällä, riskit sekä sijoitusten seuranta ja raportointi. Lisäksi suunnitelmassa on määritelty vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Säätiöllä on kaksi sijoitussalkkua, jotka ovat kilpailutuksen kautta valittujen varainhoitoyhtiöiden hoidettavana.

Toimintavuoden lopussa säätiön sijoitusomaisuuden markkina-arvo oli 268,3 miljoonaa euroa. Omaisuudesta kiinteistöjen osuus oli 47,6 %, osakesijoitusten osuus 46,2 % ja korkosijoitusten osuus 6,3 %. Säätiön sijoitusomaisuuden merkittävin yksittäinen omistus on 10,52 %:n omistusosuus (13 471 tuhatta osaketta) Terveystalo Oyj:ssä. Omistuksen markkina-arvo oli tilikauden päättyessä (31.12.2018) 108 miljoonaa euroa.

Säätiö kirjasi 31.12.2017 asti sijoitukset, joiden käypä arvo oli määritelty rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä menetelmillä tai jos arvo oli julkisesti noteerattu, käypään arvoon. Vuosittaiset käyvän arvon muutokset merkittiin suoraan taseen käyvän arvon rahastoon. 1.1.2018 lähtien sijoitusomaisuus arvostetaan hankintahintaan tai tätä alempaan käypään arvoon. Mahdolliset arvonalentumiset kirjataan jatkossa tulosvaikutteisesti. Muutos kirjaimiskäytännössä lisää tuloslaskelmassa esitettyjen sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottojen ja kulujen volatilitteettia. Lisäksi säätiön ja konsernin taseesta purkautuu 31.12.2017 tilinpäätöksessä ollut käyvän arvon rahasto, määrältään 35 018 tuhatta euroa.

Henkilöstö

Toimintavuoden lopussa Helsingin Diakonissalaitoksen konsernin palveluksessa oli noin 800 henkilöä. Toimintavuonna panostettiin erityisesti työn kehittämiseen. Yhteinen dialogi synnytettiin tulevaisuustyön merkeissä. Koko henkilöstö kutsuttiin mukaan työpajoihin keskustelemaan konsernin tulevaisuudesta. Dialogia syvennettiin edelleen tulevaisuuspelejä pelaamalla, ensin esimiesten kanssa, ja tämän jälkeen esimiesten peluuttaessa omia tiimejään.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseen on panostettu monipuolisesti. Konsernissa järjestettiin henkilöstön ammatillista koulutusta, valmennusta ja verkkovalmennusta, kuten esimerkiksi muistisairaana vuorovaikutuksen ja toimintakyvyn tukemisen koulutusta, ikääntyvien hoidon ja kuntoutumisen osaamisalaopintoja, opintopiirejä eri hoivatyön osa-alueilta, koulutusta neuropsykiatristen ja neu-

rokognitiivisten häiriöiden tunnistamiseen sekä muistisairauksiin ja vertaisarviointiin. Työsuojelutoiminnan ja turvallisuuskoulutusten avulla edelleen kehitettiin henkilöstön osaamista sekä työ- ja toimintakykyä. Kaikille työntekijöille kertyi koulutuspäiviä keskimäärin 2 työpäivää. Näiden koulutusten ja valmennusten lisäksi tiimit ovat pitäneet säännöllisesti kehittämisen- ja virkistyspäiviä ja osallistuneet työnohjaukseen.

Lähiesimiehet jatkoivat lähiesimiesten ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa, jossa painopisteenä ovat valmentava johtaminen ja itseohjautuvuus tiimeissä. Esimiespäiviä pidettiin keväällä ja syksyllä tukemaan valmentavaa johtamista. Digityöosaamiseen liittyviä koulutuksia esimiehille organisoitiin järjestelmien uudistumisen myötä esimerkiksi työhyvinvoinnin johtamiseen ja asiakastietojärjestelmän käyttöön. Säätiön ja Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:n noin 90 esimestä osallistui keskimäärin 3 työpäivää koulutukseen vuoden aikana.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan henkilöstökyselyllä, jonka tulokset osoittavat, että henkilöstö on erittäin sitoutunutta työnantajaan ja perustehtävä on työntekijöille selkeä. Työterveyshuollon yhteistyötä tiivistettiin entisestään mm. Hyvää työpäivää! -työhyvinvointikampanjan tiimoilta ja kehittämällä yhteistyötä suoraan yksiköiden kanssa. Otimme lisäksi mielen hyvinvoinnin digitaalisia palveluita käyttöön koko henkilöstölle.

Yhteistoimintaneuvottelukunta ja työsuojelutoimikunta kokoontuivat säännöllisesti. Toimikuntiin kuuluvat työnantajien edustajien lisäksi eri työntekijäryhmien luottamusmiehet ja työsuojeluvastaavat. Konsernissa käytiin muutamia henkilöstövähennyksiin tähtääviä yhteistyöneuvotteluja toimintavuoden aikana. Neuvotteluiden perusteena olivat tuotannolliset ja taloudelliset syyt.

Hallinto

Säätiön toiminta perustuu säätiölakiin, säätiön sääntöihin ja hyvään hallinnointitapaan. Säätiön hallintoelimiä ovat hallitus ja toimitusjohtaja. Lisäksi säätiössä toimii sääntöihin perustuva valtuuskunta, joka nimittää hallituksen jäsenet.

Säätiön hallitus nimittää toimitusjohtajan ja voi muuttaa säätiön sääntöjä kuultuaan asiasta valtuuskuntaa ja sisarnevostoa tai sitä edustavaa yhteisöä.

Säätiö julkaisee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä dokumenttina.

Lähipiiritoimet

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö noudattaa lähipiiri-hallinnossaan säätiölain sekä Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan vuonna 2015 julkaisemaa ohjetta Säätiön hyvä hallinto. Hallitus on hyväksynyt niihin perustuen laaditun lähipiiriohjeen 7.3.2016.

Säätiön lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastajat, säätiön johtamiseen osallistuvat, sekä näiden perheenjäsenet ja heidän määräysvallassansa olevat yhteisöt sekä säätiön tytäryhteisöt ja säätiöt. Johtamiseen osallistuvilla henkilöillä tarkoitetaan säätiön johtoryhmää pl. toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, sekä niitä palvelualueen johtajia, joille on myönnetty oikeus edustaa säätiötä.

Lähipiiritoimella tarkoitetaan kaikkia lähipiiriin kuuluvien kanssa tehtyjä oikeustoimia niiden kohteista tai nimikkeistä riippumatta. Oikeustoimi voi olla vastikkeelli-

nen tai vastikkeeton. Esimerkiksi lähipiiriin saamat palkat tai säätiön myöntämät lainat tytäryhtiöille ovat lähipiiritoimi. Säätiön konserniyhtiöiden kanssa tekemät lähipiiritoimet arvostetaan käypään arvoon, joka määritellään markkinatilanteeseen ja omaan arvioon perustuen. Toimitusjohtaja ja muu johto ovat voineet ostaa sosiaali- ja terveyspalveluita tavanomaisin ehdoin markkinaehtoisen hinnaston mukaan.

Tulevaisuuden näkymät

Toimintaympäristö

Ikääntyneiden, vammaisten sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujien palvelumarkkina Helsingin Diakonissalaitoksen toiminta-alueella kasvaa väestön ikääntymisen ja kaupungistumisen vauhdittamana. Kansantalouden viimeaikainen kasvu näyttää jäävän lyhytaikaiseksi ja taittuvan. Vaikka työllisyys on parantunut, rakenne- ja pitkäaikaistyöttömyys vaivaavat silti Suomea. Yhä suurempi määrä nuoria on syrjäytymisvaarassa. Yhteiskunnan po-

larisaatio lisää marginalisoitumista. Samaan aikaan kestävyysvaje tuottaa paineita karsia kustannuksia ja pitäytyä tiukoissa, usein hintapohjaisissa hankintakilpailutuksissa, vaikka laatua painottamalla hoidon ja tuen vaikuttavuus paranisi. Kysyntä siirtyy avohoitoon, matalan kynnyksen palveluihin sekä liikkuviin ja kotiin vietäviin palveluihin, joissa Helsingin Diakonissalaitos on vahva toimija etenkin pääkaupunkiseudulla, mutta enenevässä määrin myös muissa kasvukeskuksissa.

Eri maista ja kulttuureista tulevien asiakkaiden, työntekijöiden ja opiskelijoiden sekä kansainvälisen yhteistyön myötä Suomi ja Helsingin Diakonissalaitos kansainvälistyvät. Säätiö on kasvanut merkittävään rooliin liikkuvan väestön ja paperittomien auttajana sekä hädänalaisten puolestapuhujana. Varaudumme siihen, että vaikutamme maahantulijoiden ihmisarvoiseen elämään, ihmisoikeuksiin ja työllistymiseen. Hätäavun sijaan pyrimme luomaan tulijoille toimeentulon edellytyksiä, toimijuutta ja yhteisöllisyyttä. Tarjoamme tukea ja elämän perusedellytysten parantamista niin Suomessa kuin myös Suomeen tulevien hädänalaisten lähtö- ja paluumaisissa.

Sote- ja alueuudistus on edelleen epävarmalla pohjalla ja tullee lykkäysten jälkeen voimaan aikaisintaan vuonna 2021. Mikäli lakipaketti hyväksytään, pilotit laajenevat vuonna 2019 ja valinnanvapauden piiriin tulee asteittain uusia rahoitusinstrumentteja ja palveluita vuosina 2022–2023. Valinnanvapaus avaa liiketoimintamahdollisuuksia Helsingin Diakonissalaitoksen kaltaiselle yksityiselle, erikoistuneelle integroitujen palveluiden tuottajalle.

Alan muutostrendit kiihdyttävät kilpailua ja vaatimustason nousu ja samanaikainen hintakurimus puolestaan keskittymistä vahvoille toimijoille. Suuret toimijat laajentavat voimakkaasti tarjontaansa ja toimipisteverkostonsa kattavuutta, usein yritysostoin tai yhteisyrityksin. Digitalisaatiolta odotetaan paljon vastattaessa sähköisen asiainnoin, toiminnanohjauksen ja tiedolla johtamisen vaatimuksiin. Etenkin sote-uudistuksessa voidaan digitalisaatiolla tehostaa omien ja muiden palveluntarjoajien välisten palvelupolkujen integraatiota.

Menestyminen vaatii asiakaslähtöisyyttä, perinteisten toimintamallien voimakasta uudistamista ja kumppanuuksia. Samaan aikaan on parannettava kilpailukykyä ja investoitava infrastruktuuriin, skaalaan ja osaamiseen.

Konsernin tulevaisuuden näkymät ja tilikauden jälkeiset tapahtumat

Helsingin Diakonissalaitoksen konsernistrategian keskiössä on diakoniatyön rahoituksen turvaaminen liiketu-loksia parantamalla ja konsernin tulevaisuuden varmistaminen toimintaa uudistamalla. Molemmissa edistytimme merkittävästi vuonna 2018. Jatkamme valitun strategian toteuttamista vahvojen arvojemme, mission ja vision ohjaamina.

Diakoniatyö tavoittaa yhä enemmän hädänalaisia ja syrjäytymisvaarassa olevia. Kasvatamme hankerahoi-tustamme. Laajennamme matalan kynnyksen palveluita Suomen kasvukeskuksissa (esimerkiksi Vamos ja D-Ase-mat) sekä toteutamme kansainvälisiä hankkeita enenevästi liikkuvan väestön ja pakolaisten lähtömaissa laajemmassa Itä-Euroopassa ja Somaliassa. Työskentelemme yhdessä viranomaisten ja paikallisten kumppaneiden kanssa pureutuen ongelmien juurisyihin ja luoden edellytyksiä toimeentulolle.

Sote-toimialalla keskitymme täyttämään erityisryhmien ja vanhusten lisääntyviä tarpeita laadukkailla, asiakaslähtöisillä palveluratkaisuilla. Laajennumme maantieteellisesti etenkin radanvarressa, esimerkkeinä 2019 Lahdessa aloitettu korvaushoito ja lähivuosiin avattavat asumispalvelut Järvenpäässä. Tavoittelemme osaa toimialan kasvusta, mukaan lukien lykkääntyneen sote-uudistuksen tuomat mahdollisuudet yksityisille tuottajille. Kehitämme tulokuntoa, ammatillista osaamista ja kumppanuuksia sekä osallistumme kokeiluihin ja kehityshankkeisiin. Valmistaudumme siten niin (maa)kuntakilpailutuksiin kuin vuonna 2022 käyttöön otettaviin, asiakkaan valinnanvapautta lisääviin asiakaseteleihin ja henkilökohtaisiin budjetteihin. Rohkaisemme tilaajia hyödyntämään näitä tai muita vaihtoehtoisia rahoitusmalleja etenkin niiden ihmisten palveluissa, joiden etuna olisi saada juuri heille kohdennettuja integroitua palveluita tutun ohjaajan tukemana. Helsingin Diakonissalaitoksen integroitu hoito esimerkiksi lastensuojelussa ja monisairaiden parissa on vaikuttavaa ja tuottaa säästöjä etenkin paljon palveluita käyttävien asiakkaiden hoidossa.

Vuonna 2019 panostamme erityisesti henkilöstön kehittämiseen, osaamiseen ja työhyvinvointiin. Korostamme

LÄHIPIIRITAUUKKO

TOIMET JA TALOUDELLISET EDUT t€	LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE				
	1	2	3	4	5
A Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset	-	438	1 276	-	-
B Sopimukset	16 268	110	-	-	1
C Myönnetty tuki	-	-	-	3	-
D Annetut lainat, vastuut ja vastuusitoumukset	11 651	-	-	-	-

Lähipiirisuhteen selite:

- 1 Säätiön perustaja, säätiössä määräysvaltaa käyttävä sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö tai säätiö
- 2 Säätiön ja 1 kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja
- 3 Säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen. Jos ryhmään 3 kuuluu vain yksi henkilö, voidaan yhdistää kohtaan 2
- 4 1–3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen
- 5 1–4 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö tai säätiö

Kuvaus lähipiiritoimista ja taloudellisista eduista:

- A2 Säätiön hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja tämän sijaisen sekä tilintarkastajan palkat tai palkkiot
- A3 Säätiön johtoryhmän ja palvelualueen johtajien, joilla on säätiön edustamisoikeus, palkat. Ryhmään kuului vuoden 2018 aikana 15 henkilöä.
- B1 Säätiö tuottaa konserniyhtiöilleen hallintopalveluita markkinaehtoisin hinnoin.
- B4 Säätiö osti työnohjauspalvelua 2579 eurolla johtoryhmän jäsenen lähipiiriltä. Palvelun ostaminen tapahtui tavanomaisin ehdoin ja toteutettiin osana säätiön ao. palveluiden kilpailuttamista.
- D1 Säätiö on antanut lainaa konserniyhtiöilleen.

valmentavaa johtajuutta ja esimiestyötä sekä tiimien itseohjautuvuutta. Vakiinnutamme vuosina 2017–2018 käyttöön otettujen uusien asiakastieto-, osto-, HR- ja CRM-järjestelmien sekä digityökalujen ja -medioiden käyttöä konserninlaajuisesti. Kehitämme jatkuvasti toimintakäytäntöjä sujuvoittaen ja tehostaen päivittäistä työtä. Näin jatkamme poikkeuksellisen hyvän työpaikan rakentamista.

Vuonna 2017 aloitettu markkinoinnin, myynnin ja yrittäjäyhteistyön kehittäminen jatkuu. Kustannuksia hillitään muun muassa yksinkertaistamalla hallintorakenteita, tuottamalla tukipalveluita keskitetysti konsernin eri osille, parantamalla omaisuudenhoitoa sekä käyttämällä enenevästi digiviestintää ja -työkaluja niin sisäisesti kuin ulkoisesti.

Vastuullinen toiminta yhtenä sosiaalialan suurimmista yhteiskunnallisista yrityksistä, keskittyminen ydinosaamiseen sekä toiminnalliset parannukset myötävaikuttavat siihen, että uskomme säätiökonsernin varsinaisen toiminnan tuloksen ilman liiketoimintakauppoja vahvistuvan edelleen vuonna 2019.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Helsingin Diakonissalaitoksen konsernin operatiivisen toiminnan riskit johtuvat pääosin julkisen sektorin kestävyysvajeesta sekä sote-uudistuksen poliittisista ja taloudellisista epävarmuustekijöistä monine jarruttavine kerrannaisvaikutuksineen.

- Kuntien supistuvat ostot ja avustukset sekä hintakilpailu tai kuntien asettamat alhaiset kattohinnat voivat johtaa asiakaspaikkojen vajaakäyttöön tai heikkokatteisuuteen ja siten heikentää konsernin liike-tulosta. Vaatimustason ja toisaalta kustannusten nousua voi olla vaikea siirtää hinnoitteluun.
- Yksityisasiakkaiden, etenkin eläkeläisten, maksukyvyyn ja -halun mahdollinen heikkeneminen heijastuu kotihoidon ja vanhusten asumispalveluiden kysyntään ja siten heikentää liike-tulosta.
- Sote-uudistukseen sisältyy merkittäviä epävarmuuksia koskien toistuvasti viivästynyttä aikataulua, palvelutuottajien rooleja ja heille asetettavia vaatimuksia, tietojärjestelmävaatimuksia sekä tulevien maakuntien linjauksia etenkin asiakas-

leiden ja henkilökohtaisen budjetin käytön, määrätymisperusteiden ja suuruuden osalta. Epävarmuudet heijastuvat myös kuntien lähivuosien ostokäyttötymiseen vaikeuttaen toiminnan oikea-aikaista suunnittelua ja esimerkiksi kiinteistö- ja ICT-investointipäätösten tekoa. Kolmannen sektorin toimijoiden roolia sote-uudistuksessa ei ole määritetty, mikä saattaa kiristää ja hankaloittaa toimintamahdollisuuksia.

- Kilpailu hankerahoituksesta ja lahjoituksista kiristyy, mikä vaatii enemmän työpanosta ja siten nostaa kustannuksia.

Sijoitusomaisuuden kasvun myötä omaisuuden huolellisen hallinta nousee keskeiseen asemaan. Heikentyneet talousnäkömät, markkinatilanteen yhä nopeammat muutokset sekä matala korkotaso vaikuttavat omaisuuden arvoon sekä tuottomahdollisuuksiin. Toimiminen haastavien asiakassegmenttien kanssa vaatii kiinteistöihin, henkilöstöön ja ympäristöön kohdistuvien turvallisuus- ja vahinkorisien erittäin aktiivista hallintaa.

Tuottojen heikkeneminen rajoittaisi diakoniatyötä ja kehityspanostuksia. Myös maine- ja osaamisriskit voisivat haitata työtämme sekä kykyämme hankkia asiakkaita, yhteistyökumppaneita ja rahoitusta.

Palveluiden digitalisoiminen on sekä riski että mahdollisuus. Palvelumme ovat enenevästi riippuvaisia tietojärjestelmien, tietoliikenteen ja pilvipalveluiden ympärivuorokautisesta toimivuudesta. Tietoturva- ja tietosuojariskit kasvavat toiminnan muuttuessa teknologiapainotteisemmaksi. Palvelumme myös edellyttävät sensitiivisen asiakas- ja henkilötiedon käsittelyä. Siksi panostamme henkilöstön kouluttamiseen ja valmiuksiin vastata esimerkiksi kirjaamis-, KANTA- sekä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) vaatimuksiin.

Riskienhallinnassa pyritään ehkäisemään ja pienentämään riskejä erilaisin toimenpitein ja riskitietoisuutta ja toimintakykyä lisäämällä. Parannamme kilpailukykyä ja kannattavuutta, tunnistamme haavoittuvuuksia, lisäämme organisaation joustavuutta ja muutosvalmiutta sekä syvennämme asiakassuhteita ja kumppanuuksia kestävämpään paremmin toimintaympäristön nopeitakin muutoksia.

TULOSLASKELMA

	KONSERNI (1 000 €)		SÄÄTIÖ	
	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2017
VARSINAINEN TOIMINTA				
Tuotot	76 783	99 333	31 812 794,36	33 766 392,46
Kulut	82 056	103 053	37 264 253,82	39 511 977,85
Henkilöstökulut	49 449	59 829	18 393 267,32	19 473 808,10
Poistot ja arvonalentumiset				
Käyttöomaisuudesta	4 003	4 899	2 196 564,13	2 594 216,70
Muut kulut	28 604	38 325	16 674 422,37	17 443 953,05
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	75	180		
Tuotto-/Kulujäämä	-5 198	-3 540	-5 451 459,46	-5 745 585,39
VARAINHANKINTA				
Tuotot				
Lahjoitukset	935	781	921 973,37	774 733,48
Kulut				
Varainhankinnan kulut	53	86	53 319,02	85 858,37
Tuotto-/Kulujäämä	-4 316	-2 845	-4 582 805,11	-5 056 710,28
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
Sijoitustoiminta	4 460	90 961	4 021 040,32	100 087 467,61
Tuotot	6 883	95 889	7 076 103,08	102 690 632,70
Kulut	2 423	4 928	3 055 062,76	2 603 165,09
Rahoitustoiminta	-161	-1 378	126 156,63	-1 033 600,83
Tuotot	8	13	165 652,71	196 444,93
Kulut	169	1 391	39 496,08	1 230 045,76
Tuotto-/Kulujäämä	-17	86 738	-435 608,16	93 997 156,50
RAHASTOT				
Tuotot	89	376	88 793,15	375 649,65
Kulut	-154	-204	-153 701,82	-203 344,17
	-65	172	-64 908,67	172 305,48
Siirto rahastoihin	65	-172	64 908,67	-172 305,48
Tilikauden tulos	-17	86 738	-435 608,16	93 997 156,50
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos				
Vapaaeht. varausten muutos				
Väh.osuus tkauden tuloksesta	-358	8		
Laskennallisen verovelan muutos (- lis + väh)	-60	-70		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-435	86 676	-435 608,16	93 997 156,50

TASE

Vastaavaa

	KONSERNI (1 000€)		SÄÄTIÖ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	3 981	4 438	3 827 327,02	4 249 375,69
Aineettomat oikeudet	220	368	217 912,87	351 865,67
Liikearvo	150	168		
Muut pitkävaikutteiset menot	3 611	3 902	3 609 414,15	3 897 510,02
Aineelliset hyödykkeet				
Sijoitusomaisuus	9 470	9 585	6 106 992,82	6 204 943,72
Maa- ja vesialueet	6 658	6 757	6 105 717,65	6 203 668,55
Rakennukset ja rakennelmat	2 809	2 825	1 275,17	1 275,17
Koneet ja kalusto	3	3	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	75 745	75 823	30 806 816,99	32 513 678,45
Maa- ja vesialueet	4 102	4 111	2 504 947,43	2 514 147,43
Rakennukset ja rakennelmat	69 417	69 476	27 780 848,86	29 356 147,05
Koneet ja kalusto	1 644	1 597	274 119,16	426 141,97
Muut aineelliset hyödykkeet	200	198	170 336,00	170 336,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	382	441	76 565,54	46 906,00
Sijoitukset	131 503	169 264	172 099 042,71	209 495 661,90
Osuudet saman konsernin yrityksissä			32 056 359,07	32 100 449,67
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			11 624 726,92	11 141 226,92
Osuudet omistusyhteisyriksissä	8 086	7 640	4 978 538,00	4 608 158,36
Muut osakkeet ja osuudet	123 417	161 624	123 439 418,72	161 645 826,95
	220 699	259 110	212 840 179,54	252 463 659,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus	7	0	0	0
Aineet ja tarvikkeet	7	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	501	518	501 672,40	518 339,00
Lainasaamiset	33	50	33 333,40	50 000,00
Muut saamiset	468	468	468 339,00	468 339,00
Lyhytaikaiset saamiset	8 946	8 370	5 576 183,12	3 495 120,58
Myyntisaamiset	4 220	4 682	1 125 792,89	1 302 981,98
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			675 170,15	53 865,79
Muut saamiset	714	357	624 556,51	219 111,32
Siirtosaamiset	4 012	3 331	3 150 663,57	1 919 161,49
Rahat ja pankkisaamiset	6 681	5 644	5 314 376,56	4 843 130,14
	16 135	14 532	11 392 232,08	8 856 589,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	236 834	273 642	224 232 411,62	261 320 249,48

TASE

Vastattavaa

	KONSERNI (1 000€)		SÄÄTIÖ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA				
Toimintapääoma	197 004	110 328	198 773 524,84	104 776 368,34
Arvonkorotusrahasto	6 948	6 948	6 590 948,45	6 590 948,45
Käyvän arvon rahasto	0	35 018	0,00	35 018 264,74
Nimikkorahastot	2 796	2 889	2 796 058,91	2 860 967,58
Tilikauden ylijäämä	-435	86 676	-435 608,16	93 997 156,50
	206 313	241 859	207 724 924,04	243 243 705,61
VÄHEMMISTÖOSUUS	872	434		
PAKOLLISET VARAUKSET	722	753	721 736,00	753 248,00
Eläkevastuu	722	753	721 736,00	753 248,00
KONSERNIRESERVI	235	0	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma	12 886	14 241	1 250 000,00	2 500 000,00
Pääomalaina	384	480		
Lainat rahoituslaitoksilta	12 178	13 497	1 250 000,00	2 500 000,00
Laskennallinen verovelka tilinpäätös-siirtojen kertymästä	324	264		
Lyhytaikainen vieras pääoma	15 806	16 355	14 535 751,58	14 823 295,87
Lainat rahoituslaitoksilta	1 359	1 349	1 250 000,00	1 250 000,00
Saadut ennakot	4	0		
Ostovelat	3 369	4 109	1 334 713,48	1 568 013,95
Velat saman konsernin yrityksille			7 790 456,76	7 359 291,91
Velat omistusyhteisyriksille	7	0	1 960,59	0,00
Muut velat	3 193	2 574	1 149 047,99	1 193 175,01
Siirtovelat	7 874	8 323	3 009 572,76	3 452 815,00
	28 692	30 596	15 785 751,58	17 323 295,87
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	236 834	273 642	224 232 411,62	261 320 249,48

RAHOITUSLASKELMA

1 000 €

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
VARSINAISEN TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Varsinaisen toiminnan tulos	-5 197	-3 540	-5 452	-5 770
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	4 003	4 899	2 197	2 594
Muut oikaisut: rahastot varainhankinta muut erät	282	671	342	769
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-912	2 030	-2 913	-2 408
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS				
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos lisäys (-) / vähennys (+)	-209	13 471	-2 081	2 646
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	7		0	0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) vähennys (-)	-584	-12 260	-718	-2 570
Käyttöpääoman muutos	-786	1 211	-2 799	76
Varsinaisen toiminnan rahavirta (A)	-1 698	3 241	-5 712	-2 332
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 293	-819	-68	-107
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	673	0	673	0
Käyttöomaisuusinvestointien rahavirta (B)	-2 620	-819	605	-107
SIJOITUSTEN RAHAVIRTA				
Sijoitusten vuokratulot	4 286	3 682	4 482	3 881
Sijoitusten osinkotulot	2	84	2	84
Sijoitusten muut tulot	304	255	301	252
Sijoitusten hoitokulut	-1 269	-4 815	-1 958	-2 536
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0	0	0	2 772
Saadut tytäryrityksen rahavarat	133			
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	0	834	2 014
Lainasaamisten lisäys	0		-1 300	0
Sijoitusten muutos lisäys (-) vähennys (+)	3 504	10 268	3 910	10 392
Sijoitusten rahavirta (C)	6 960	9 474	6 271	16 859
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lyhytaikaisten lainojen nostot			431	0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-2 559	0	-2 969
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 445	-10 334	-1 250	-10 315
Saadut korot	8	12	166	196
Maksetut korot	-166	-1 387	-38	-1 226
Muut rahoitusmenot	-2	-76	-2	-4
Rahoituksen rahavirta (D)	-1 605	-14 344	-693	-14 318
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C+D)				
Lisäys (+) / Vähennys (-)	1 037	-2 448	471	103
Rahavarat tilikauden alussa				
Rahat ja pankkisaamiset	5 644	8 092	4 843	4 740
Rahavarat tilikauden lopussa				
Rahat ja pankkisaamiset	6 681	5 644	5 314	4 843
Rahavarojen muutos	1 037	-2 448	471	103

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätös

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön konsernin konsernitilinpäätös laaditaan suomalaista tilinpäätöskäytäntöä noudattaen. Tilinpäätöstiedot laaditaan euromääräisenä ja se perustuu liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin lukuunottamatta eräitä kiinteään käyttö- ja sijoitusomaisuuteen kohdistettuja arvonorotuksia.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki merkittävät Helsingin Diakonissalaitoksen omistamat tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät ne yhtiöt, joissa säätiöllä on kirjanpitolain tarkoittama määräysvalta. Rinnekoti-Säätiö sr ja og Helsinki Human Rights säätiö sr on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Rinnekoti-Säätiön toiminta poikkeaa muun konsernin toiminnasta ja sillä on muusta konsernista erillinen rahoitus, lisäksi yhdistelemättä jättäminen antaa oikeamman kuvan Helsingin Diakonissalaitoksen konsernin toiminnasta. Säätiön määräysvallassa oleva og Helsinki Human Rights säätiö sr on jätetty epäolennaisena yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen.

Vaihtoehtoisen ammattikoulutuksen kannatusyhdistys Sovinto ry:n yhdistyksen ylimääräinen kokous päätti 17.12.2018 yhdistyksen purkamisesta ja näin yhdistyksen toiminta on päättynyt.

Hankintahinnan ja tytäryhtiön hankintahetken oman pääoman välinen ero kohdistetaan niihin tytäryhtiön omaisuuseriin, joista eliminointieron katsotaan syntyneen. Kohdistettu osuus eliminointierosta poistetaan kyseisen omaisuuserän poistosuunnitelman mukaisesti. Eliminointieron loppuosa esitetään konserniliikearvona. Kohdistettuja eriä oli 31.12.2018 (1 000 €) seuraavasti:

- maa-alueet 157
- rakennukset ja rakennelmat 50

Tytäryhtiöiden hankinnasta syntynyt konserniliikearvo poistetaan 10 vuodessa, perustuen toiminnan tulonodotuksiin. Konsernireservi tuloutetaan silloin, kun vastaava meno tai menetys on kirjattu kuluksi tytäryrityksen tuloslaskelmaan.

Sisäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernilaskennassa. Vähemmistöosuudet erotetaan konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetään omana eränään. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksista esitetään omana rivinään ennen varsinaisen toiminnan tuotto- / kulujäämää. Osakkuusyritysten arvo esitetään konsernitaseessa pääoma- osuusmenetelmän mukaisesti siten, että sijoitusten hankintamenoja oikaistaan yritysten hankintahetken jälkeen syntyneillä osuuksilla näiden tuloksista. Sijoitukset muihin yrityksiin esitetään taseissa sijoitusten alkuperäisen määrän suuruusina: tarvittaessa näitä arvoja alennetaan käypää arvoa vastaavaksi.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Tasearvoon sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia. Kiinteistöinvestointien, jotka on rahoitettu ARA:n myöntämällä investointiavustuksilla ja korkotukilainoilla, rakennusaikaiset korot on aktivoitu ja kirjattu poistoiksi samassa ajassa kuin investointikohde. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuusineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat

Aineettomat oikeudet	4-10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10-20 vuotta
Rakennukset	max 50 vuotta
Koneet ja kalusto	4-7 vuotta
Konserniliikearvo	10 vuotta

Kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymään sisältyvät kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Projektiavustukset

Projektiavustukset sisältävät ao. toiminnanalan tuottoihin. Näistä avustuksista on tuloutettu toteutuneita kuluja vastaava osuus.

Eläkejärjestelyt

Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Sijoitusomaisuuden arvostaminen ja käyvän arvon rahasto

Säätiö kirjasi 31.12.2017 asti pysyvien vastaavien sijoitusten muut osakkeet ja osuudet, joiden käypä arvo oli määritelty rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä menetelmillä tai arvo oli julkisesti noteerattu, käypään arvoon. Muutos edellisessä tilinpäätöksessä / hankittaessa käytettyyn arvoon merkittiin taseen vastattavien käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahastoa oikaistiin, kun instrumentti luovutettiin tai se eräänäytyi. Olennaiset tai pitkäaikaiset arvonalentumistappiot kirjattiin tilikauden kuluksi.

1.1.2018 lähtien sijoitusomaisuus arvostetaan hankintahintaan tai tätä alempaan käypään arvoon. Mahdolliset arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti. Tilinpäätöksessä 31.12.2017 ollut käyvän arvon rahasto, määrältään 35 018 K€, on purettu.

KONSERNIYRITYKSET

	Konsernin omistusosuus- %	Emoyhtiön omistusosuus- %	Kotipaikka
KONSERNIYRITYKSET			
Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy	100.00	100.00	Helsinki
HDL-Talot Oy	100.00	100.00	Helsinki
Helsingin Diakonissalaitoksen Ystävät Ry			Helsinki
Auroratalo Oy	100.00	100.00	Helsinki
AsOy Helsingin Vihdintie 3-5	100.00	100.00	Helsinki
Helsingin Villa Nova Oy	100.00	100.00	Helsinki
AsOy Kauppalantie 36	100.00	100.00	Helsinki
AsOy Kivihaantie 5	100.00	100.00	Helsinki
KiOy Munkkisaarenkatu 16	100.00	100.00	Helsinki
KiOy Nimismiehenmäki	75.13	75.13	Espoo
AsOy Sotarovastintie 9	100.00	100.00	Espoo
KiOy Taavinkuja 6	100.00	100.00	Helsinki
Sairaala Sanerva Oy	100.00	100.00	Helsinki
Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy	52.00	52.00	Helsinki
Kiinteistöyhtiö Setlementti Pulttitie 9-11 Oy	100.00	100.00	Helsinki
OSAKKUUSYHTIÖT			
AsOy Helsingin Kotikallio	37.84	37.84	Helsinki
Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy	26.80	26.80	Helsinki
As Oy Helsingin Kyläkirkontie 13	31.48	31.48	Helsinki
Kiinteistö Oy Turunlinnantie	30.60	30.60	Helsinki

TIEDOT KONSERNIIN YHDISTELEMÄTTÖMISTÄ TYTÄRYHTEISÖISTÄ

1 000 €

	KONSERNI	SÄÄTIÖ
RINNEKOTI-SÄÄTIÖ 2018		
Tulos	5 772	5 561
Oma pääoma	36 966	35 644
Vieras pääoma	30 808	12 603
Konsernin ulkopuoliset velat	30 808	12 498
709 HELSINKI HUMAN RIGHTS SÄÄTIÖ SR 2018		
Tulos		-32
Oma pääoma		1
Vieras pääoma		41
Konsernin ulkopuoliset velat		41

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
Tilikauden tuotot toiminnoittain (1 000 €)				
Sosiaalipalvelut	36 361	39 427	8 456	7 385
Terveyspalvelut	0	20 889	0	0
Koulutuspalvelut	19 404	17 296	0	1 496
Muut tuotot	21 018	21 721	23 357	24 885
Yhteensä	76 783	99 333	31 813	33 766
Tilikauden kulut toiminnoittain (1 000 €)				
Sosiaalipalvelut	31 839	35 780	7 214	6 641
Terveyspalvelut	0	21 723	0	0
Koulutuspalvelut	17 710	17 451	0	1 138
Muut kulut	32 507	28 100	29 954	31 681
Yhteensä	82 056	103 053	37 168	39 460
Sijoitus- ja rahoitustoiminta (1 000 €)				
Tuotot				
Osinkotuotot	2	84	2	84
Korkotuotot	6	13	164	196
Vuokrat ja vastikkeet	4 286	3 687	4 482	3 881
Myyntivoitot	2 291	91 861	2 291	98 472
Muut tuotot	306	257	303	254
Yhteensä	6 891	95 902	7 242	102 887
Kulut (1 000 €)				
Vuokrat ja vastikkeet	244	194	1 410	1 346
Korkokulut	166	1 385	38	1 224
Myyntitappiot	100	80	100	80
Arvonlennukset	1 096	67	1 096	67
Muut kulut	986	4 593	451	1 116
Yhteensä	2 592	6 319	3 095	3 833
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	923	946	330	340
Henkilöstökulujen erittely (1 000 €)				
Palkat ja palkkiot	40 698	49 021	15 200	16 091
Eläkekulut	7 159	8 532	2 612	2 631
Muut henkilösivukulut	1 592	2 276	581	752
Yhteensä	49 449	59 829	18 393	19 474
Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot (1 000 €)				
Hallitusten jäsenet	89	91	89	85
Valtuuskunnan jäsenet	13	13	13	13
Toimitusjohtajat	420	416		
Yhteensä	522	520	102	98
Tilintarkastuspalkkiot (1 000 €)	152	88	112	60

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
KÄYTTÖMAISUUDEN MUUTOKSET (1000 €)				
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	3 195	4 118	2 497	2 525
Lisäykset 1.1.–31.12.	0	42	0	42
Vähennykset 1.1.–31.12.	0	-965	-1	-70
Hankintameno 31.12.	3 195	3 195	2 496	2 497
Kertyneet poistot 1.1.	2 827	3 202	2 145	1 893
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-663	0	0
Tilikauden poisto	148	288	133	252
Kertyneet poistot 31.12.	2 975	2 827	2 278	2 145
Kirjanpitoarvo 31.12.	220	368	218	352
Konserniliiketoiminta				
Hankintameno 1.1.	191	4 512		
Vähennykset 1.1.–31.12.	0	-4 321		
Hankintameno 31.12.	191	191		
Kertyneet poistot 1.1.	22	616		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-608		
Tilikauden poisto	19	14		
Kertyneet poistot 31.12.	41	22		
Kirjanpitoarvo 31.12.	150	169		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	16 123	21 050	14 106	14 106
Lisäykset 1.1.–31.12.	0	1 761	0	0
Vähennykset 1.1.–31.12.	0	-6 688	0	0
Hankintameno 31.12.	16 123	16 123	14 106	14 106
Kertyneet poistot 1.1.	12 221	13 112	10 209	9 921
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-1 423	0	0
Tilikauden poisto	291	533	288	288
Kertyneet poistot 31.12.	12 512	12 221	10 497	10 209
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 611	3 902	3 609	3 897
Aineettomien hyödykkeiden keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	0	2 553	0	0
Vähennykset 1.1.–31.12.	0	-2 553	0	0
Hankintameno 31.12.	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
KÄYTTÖMAISUUDEN MUUTOKSET (1 000 €)				
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>				
<i>Sijoitusomaisuus</i>				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	6 627	6 619	6 075	6 067
Lisäykset 1.1.–31.12.	0	8	0	8
Vähennykset 1.1.–31.12.	-98	0	-98	0
Hankintameno 31.12.	6 529	6 627	5 977	6 075
Arvonkorotukset	129	129	129	129
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 658	6 756	6 106	6 204
Rakennukset				
Hankintameno 1.1.	2 897	2 897	10	10
Vähennykset 1.1.–31.12.	-9	0	0	0
Konserniaktiivan kohdistukset	472	472	0	0
Hankintameno 31.12.	3 360	3 369	10	10
Kertyneet poistot 1.1.	130	125	9	9
Tilikauden poisto	3	5	0	0
Kertyneet poistot konserniaktiivan kohdistuksista	418	414	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	551	544	9	9
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 809	2 825	1	1
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	3	3		
Lisäykset 1.1.–31.12.	0	0		
Vähennykset 1.1.–31.12.	0	0		
Hankintameno 31.12.	3	3		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3	3		
<i>Muut aineelliset hyödykkeet</i>				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	2 408	2 399	812	803
Lisäykset 1.1.–31.12.	0	9	0	9
Vähennykset 1.1.–31.12.	-9	0	-9	0
Hankintameno 31.12.	2 399	2 408	803	812
Arvonkorotukset	1 702	1 702	1 702	1 702
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 101	4 110	2 505	2 514

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET (1 000 €)				
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	94 502	94 185	43 112	43 013
Lisäykset 1.1.–31.12.	2 877	317	0	99
Konserniaktiivan kohdistukset	55	55	0	
Hankintameno 31.12.	97 434	94 557	43 112	43 112
Kertyneet poistot 1.1.	26 338	23 318	14 731	13 161
Tilikauden poistot	2 937	3 020	1 575	1 570
Kertyneet poistot konserniaktiivan kohdistuksista	55	55		
Kertyneet poistot 31.12.	29 330	26 393	16 306	14 731
Arvonkorotukset	1 312	1 312	975	975
Kirjanpitoarvo 31.12.	69 416	69 476	27 781	29 356
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	11 885	14 395	5 348	5 867
Lisäykset 1.1.–31.12.	682	723	38	27
Vähennykset 1.1.–31.12.	-13	-3 233	-13	-546
Hankintameno 31.12.	12 554	11 885	5 373	5 348
Kertyneet poistot 1.1.	10 288	11 322	4 922	4 748
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-1 954	0	-195
Tilikauden poistot	623	920	177	369
Kertyneet poistot 31.12.	10 911	10 288	5 099	4 922
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 643	1 597	274	426
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	220	220	170	170
Lisäykset 1.1.–31.12.	5		0	
Hankintameno 31.12.	225	220	170	170
Kertyneet poistot 1.1.	22	19	0	0
Tilikauden poistot	3	3	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	25	22	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	200	198	170	170
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	441	318	47	125
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 865	504	60	86
Vähennykset 1.1.–31.12.	-1 924	-381	-30	-164
Kirjanpitoarvo 31.12.	382	441	77	47

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
SIJOITUSOMAISUUDEN MUUTOKSET (1000 €)				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			32 100	34 872
Lisäykset / Vähennykset 1.1.–31.12.			-44	-2 772
Hankintameno 31.12.			32 056	32 100
Kirjanpitoarvo 31.12.			32 056	32 100
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Pääomalainasaamiset				
Määrä 1.1.	480	400	5 870	5 950
Lisäykset 1.1.–31.12.	0	80	100	0
Vähennykset 1.1.–31.12.	-96	0	-104	-80
Kirjanpitoarvo 31.12.	384	480	5 866	5 870
Säätiö on antanut oman pääoman ehtoista lainaa 5 350 000 euroa tytäryhtiö Kiinteistö Oy Munkkisaarenkatu 16:lle. Lainalle ei toistaiseksi lasketa korkoa.				
Säätiö on antanut oman pääoman ehtoista lainaa 416 000 euroa tytäryhtiö Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy:lle. Vuotuinen korko on 12 kk euribor lisätynä 1,5 % marginaalilla.				
Säätiö on antanut oman pääoman ehtoista lainaa 100 000 euroa tytäriinteistöyhtiö Auroratalo Oy:lle. Vuotuinen korko on 12 kk euribor lisätynä 1,5 % marginaalilla.				
Yllämainittujen lainojen pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kun yhtiön vapaan pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun ja tilintarkastetun taseen mukaisen tappion määrän. Jos korkoa ei voida maksaa, se siirtyy maksettavaksi ensimmäisen sellaisen tilinpäätöksen perusteella, jonka perusteella se voidaan maksaa. Pääoman tai koron maksamisesta yhtiö ei anna vakuutta.				
Muut lainasaamiset				
Määrä 1.1.	50	50	5 271	7 205
Lisäykset 1.1.–31.12.	0	0	1 200	0
Vähennykset 1.1.–31.12.	-17	0	-712	-1 934
Kirjanpitoarvo 31.12.	33	50	5 759	5 271
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä				
Hankintameno 1.1.	7 640	7 584	4 608	4 238
Lisäykset 1.1.–31.12.	371	371	370	370
Osuus omistusyhteisöyritysten tuloksesta	75	-73	0	0
Medix Laboratoriot Oy	0	-242	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 086	7 640	4 978	4 608
Muut osakkeet ja osuudet				
Määrä 1.1.	161 624	43 148	161 646	42 701
Lisäykset 1.1.–31.12.	23 953	128 064	76	88 006
Vähennykset ja arvonalennukset 1.1.–31.12.	-27 208	-40 824	-3 331	-298
Käyvän arvon muutos 1.1.–31.12.	-34 951	31 236	-34 952	31 237
Kirjanpitoarvo 31.12.	123 418	161 624	123 439	161 646

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
Muihin osakkeisiin ja osuuksiin sisältyvät arvopaperisijoitukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	118 576	121 748	118 576	121 748
Markkina-arvo 31.12.	140 727	156 832	140 727	156 832
SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ JA OMISTUSYHTEYSYRITYKSILTÄ (1000 €)				
<i>Lyhytaikaiset</i>				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			350	5
Muut saamiset			7	25
Siirtosaamiset			318	24
Saamiset saman kons. yrityksiltä yht.			675	54
SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT (1000 €)				
Henkilöstökulut	211	128	81	81
Avustussaaamiset	2 783	1 416	2 783	1 416
Valtionosuudet	239	788	3	3
Vuokrasaamiset	465	440	250	195
Muut	306	550	34	224
Siirtosaamiset yhteensä	4 004	3 322	3 151	1 919

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET (1000 €)				
Pääomatili/Toimintapääoma 1.1.	110 328	112 682	104 776	106 189
Ed. tilikauden ylijäämän siirto pääomatilille	86 676	-2 354	93 997	-1 413
Pääomatili 31.12.	197 004	110 328	198 773	104 776
Arvonkorotusrahasto 1.1.	6 948	6 948	6 591	6 591
Arvonkorotusrahasto 31.12.	6 948	6 948	6 591	6 591
Käyvän arvon rahasto 1.1.	35 018	3 715	35 019	3 715
Käyvän arvon rahaston muutos 1.1.-31.12.	-35 018	31 303	-35 019	31 304
Käyvän arvon rahasto 31.12.	0	35 018	0	35 019
Nimikkorahastot 1.1.	2 889	2 689	2 861	2 689
Lisäys	0	200	75	172
Vähennys	-93	0	-140	0
Nimikkorahastot 31.12.	2 796	2 889	2 796	2 861
Tilikauden yli-/alijäämä	-435	86 676	-436	93 997
Oma pääoma 31.12.	206 313	241 859	207 724	243 244
VAPAAEHTOISET VARAUKSET (1000 €)				
<i>Vapaaehtoiset varaukset on konsernitilinpäätöksessä jaettu edellisten tilikausien tulokseen ja laskennalliseen verovelkaan.</i>				
Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron vaikutus taseeseen				
Vapaaehtoiset varaukset	1 598	1 321		
Poistoero	21	0		
Yhteensä	1 619	1 321		
Siirto omaan pääomaan	1 295	1 057		
Laskennallinen verovelka	324	264		
Yhteensä	1 619	1 321		
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevastuu	722	753	722	753
Yhteensä	722	753	722	753

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2016
VELAT JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA (1000 €)				
Rahalaitoslainat	10 417	10 577	0	0
Yhteensä	10 417	10 577	0	0

VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE JA OMISTUSYHTEISYRITYKSILLE (1000 €)

<i>Lyhytaikaiset</i>				
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			39	70
Siirtovelat			7 752	7 289
Velat saman kons. yrityksille yht.			7 791	7 359
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	7	0	2	0
Velat om.yhteisyrityksille yht.	7	0	2	0

LYHYTAIKAISIIN SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT (1000 €)

Henkilöstökulut	7 453	7 768	2 771	3 080
Tuloverot	108	50	36	45
Muut	313	504	202	328
Siirtovelat yhteensä	7 874	8 322	3 009	3 453

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Velat, joiden vakuudeksi on annettu omaisuutta

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
OMASTA VELASTA (1000 €)				
Velat joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöön ja pantattuja osakkeita				
Rahalaitoslainat	13 500	14 750	2 500	3 750
Annetut kiinnitykset	25 191	29 900	11 191	15 900
Pantattujen osakkeiden kp-arvo	2 948	5 505	2 948	5 505
Vakuudeksi annetut kiint.yht	25 191	29 900	11 191	15 900
Pantatut osakkeet yht.	2 948	5 505	2 948	5 505

VAKUUDET SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA (1000 €)

LEASINGVASTUUT (1000 €)				
Leasing-sopimuksista maksamatta olevat määrät				
0-1 vuotta	420	453	149	323
1-5 vuotta	590	525	200	459
Yhteensä	1 010	978	349	782

VAKUudet JA VASTUUSITOUMUKSET

Velat, joiden vakuudeksi on annettu omaisuutta

	KONSERNI		SÄÄTIÖ	
	2018	2017	2018	2017
VASTUUSITOUMUKSET SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA (1000 €)				
Muut vastuusitoumukset (1000 €)				
Vuokravastuut				
0-1 vuotta	1 926	1 571	395	257
1-5 vuotta	4 407	4 583	132	0
Yli 5 vuotta	2 803	3 530	0	0
Muut avoimet sopimusvastuut	0	0	0	0
Muut vastuut				
RAY:n myöntämä avustus 3.391.000 euroa (vuosina 2004–2007) Munkkisaaren tilojen kunnostukseen voidaan periä takaisin lain raha-automaattivastuksista 23.11.2001/1056 mukaisesti 24 vuoden aikana avustuksen myöntämisestä.				
Konsernin kiinteistöyhtiöissä on ARA-säännösten alaisia lainoja. Näihin liittyy rajoituksia.				

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Diakonissalaitoksen säätiön hallitus kiittää sydämellisesti laitoksen koko henkilökuntaa, joka on tehnyt mahdolliseksi laitoksen toiminnan menestyksellisen jatkumisen. Hallitus lausuu kiitollisuutensa myös eläkkeelle siirtyneille työntekijöille, laitoksen ystäville ja luottamushenkilöille. Iloiten voimme todeta, että armollinen Jumala on antanut siunauksensa työllemme myös kuluneen vuoden aikana.

Helsingissä 15. maaliskuuta 2019

Laura Raitio
Puheenjohtaja

Tuula Entelä

Heikki Hiilamo

Merja Karhapää

Paula Laine

Jussi Laitinen

Juho Saari

Olli Holmström
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 15. maaliskuuta 2019

KPMG OY AB

Heidi Vierros
KHT

Tilintarkastuskertomus

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr:n hallitukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr:n (y-tunnus 0116480-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että säätiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia säätiöstä sekä sen tytäryhteisöistä ja -säätiöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan säätiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos säätiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai

virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon säätiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä säätiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei säätiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia

yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu Informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto säätiölain 4:2.2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annetuista tiedoista sekä siitä, että säätiön toimielinten jäsenille suoritettut palkkiot ja korvaukset ovat tavanomaisia.

Lausuntonamme esitämme, että säätiön tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on annettu säätiön toiminnasta tilikaudella tiedot, jotka ovat olennaisia säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevien sääntömääräysten noudattamisen arvioimiseksi. Palkkioita ja korvauksia, jotka säätiö on suorittanut säätiön toimielinten jäsenille, on pidettävä tavanomaisina.

Helsingissä 15. maaliskuuta 2019

KPMG OY AB

Heidi Vierros

KHT

**HELSINGIN
DIAKONISSALAITOKSEN
SÄÄTIÖ SR**

Alppikatu 2, 00530 Helsinki

puh. 09 77 501

Y-tunnus 0116480-8

---

www.hdl.fi